

**UCHWAŁA NR LII/377/2023
RADY POWIATU CZĘSTOCHOWSKIEGO**

z dnia 19 grudnia 2023 r.

w sprawie przyjęcia programu służącego działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową w Powiecie Częstochowskim na lata 2023-2027

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r., poz. 1526 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (j. t. Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 ze zm.)

**Rada Powiatu Częstochowskiego
uchwała:**

§ 1. Przyjmuje się program służący działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową w Powiecie Częstochowskim na lata 2023-2027, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Częstochowskiego.

§ 3. Traci moc uchwała nr XXVI/203/2021 Rady Powiatu Częstochowskiego z dnia 22 czerwca 2021 r. w sprawie przyjęcia programu służącego działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie w Powiecie Częstochowskim na lata 2021-2025.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Powiatu Częstochowskiego

Andrzej Kubat

**PROGRAM SŁUŻĄCY DZIAŁANIOM PROFILAKTYCZNYM MAJĄCYM NA CELU
UDZIELENIE SPECJALISTYCZNEJ POMOCY, ZWŁASZCZA W ZAKRESIE PROMOWANIA I
WDROŻENIA PRAWIDŁOWYCH METOD WYCHOWAWCZYCH W STOSUNKU DO DZIECI
W RODZINACH ZAGROŻONYCH PRZEMOCĄ DOMOWĄ
W POWIECIE CZĘSTOCHOWSKIM NA LATA 2023-2027**

Częstochowa 2023 rok

Spis treści

I.	WSTĘP	2
II.	PODSTAWA PRAWNA	2
III.	ODBIORCY PROGRAMU.....	3
IV.	DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W POWIECIE CZĘSTOCHOWSKIM ORAZ DZIAŁANIA PODEJMOWANE NA RZECZ JEGO PRZECIWDZIAŁANIA	4
V.	ZASOBY W OBSZARZE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ WYSTĘPUJĄCE NA TERENIE POWIATU CZĘSTOCHOWSKIEGO	10
VI.	CELE PROGRAMU	11
VII.	REALIZATORZY	12
IX.	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU	13
X.	MONITORING I SPRAWOZDAWCZOŚĆ	13
XI.	PODSUMOWANIE.....	13
XII .	SPIS TABEL	14

I. WSTĘP

Rodzina odgrywa w życiu każdego człowieka ogromną rolę. Sposób wychowania, stosowane przez rodziców metody wychowawcze oraz zwyczaje, jakie panują w każdej rodzinie mają wpływ na to, kim stanie się dziecko w dorosłym życiu. Do prawidłowego rozwoju dziecka wymagana jest atmosfera akceptacji i miłości oraz ochrona i opieka zapewniające dzieciom poczucie bezpieczeństwa. Zjawiska społeczne takie jak uzależnienia, ubóstwo, bezrobocie czy choroby cywilizacyjne utrudniają zapewnienie dzieciom warunków sprzyjających i właściwych rozwojowi. Zwiększające się napięcie i frustracja rodziców przyczynia się do przyjmowania przez nich nieprawidłowych postaw i metod wychowawczych, często opartych na przemocy. W związku z tym istnieje potrzeba podejmowania działań profilaktycznych w zakresie wspierania rodziny w pełnieniu przez nią funkcji wychowawczych oraz opiekuńczych

II. PODSTAWA PRAWNA

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku stanowi, że Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka, a organy władzy publicznej zobowiązane są do ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją oraz że dziecko pozbawione opieki rodzicielskiej ma prawo do opieki i pomocy władz publicznych.

Kwestie dotyczące ochrony dzieci znajdują się również w aktach międzynarodowych m.in. w Konwencji o Prawach Dziecka przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 roku. Rodzina przedstawiona jest jako podstawowa komórka społeczeństwa oraz naturalne środowisko rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci i powinna być otoczona niezbędną ochroną oraz wsparciem, aby mogła w pełnym zakresie wypełniać swoje obowiązki w społeczeństwie. Uznaje, że dziecko dla pełnego i harmonijnego rozwoju swej osobowości powinno wychowywać się w środowisku rodzinnym, w atmosferze szczęścia, miłości i zrozumienia.

Szczegółowo problem ochrony praw dziecka przedstawiony został w Kodeksie Rodzinnym i Opiekuńczym zgodnie z którym małżonkowie są zobowiązani do współdziałania dla dobra rodziny, którą przez swój związek założyli, a rodzice i dzieci są obowiązani do wzajemnego szacunku i wspierania.

Jednak nie we wszystkich rodzinach panują odpowiednie warunki do prawidłowego rozwoju dzieci. Część dzieci wychowywanych jest poza domem rodzinnym. Sytuacje takie regulują istniejące akty prawne m.in. Konstytucja RP, kodeks rodzinny i opiekuńczy, konwencja o prawach dziecka, ustawa o Rzeczniku Praw Dziecka, ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawa o pomocy społecznej.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada na samorząd powiatowy m.in. obowiązek opracowania i realizacji programów psychologiczno-terapeutycznych służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych, w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w domową.

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, pomoc społeczna jest tą dziedziną polityki społecznej państwa, której celem jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie same pokonać.

Cele opracowania ustawy z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej roku zawarte są w preambule która m.in. stanowi, że „dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a szczególnie dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami”. Ustawa ta także nakazuje obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Częstochowie realizując zadania z zakresu pomocy społecznej m.in. oferuje w ramach Punktu Interwencji Kryzysowej bezpłatną pomoc prawną i psychologiczną oraz doradztwo pracownika socjalnego. Porady udzielane są w sytuacji kryzysowej, w tym także w przypadku wystąpienia przemocy domowej. Aby nie doprowadzać do konieczności podejmowania interwencji w sytuacjach wystąpienia przemocy domowej i aby niwelować tego skutki, należy zintensyfikować podejmowanie działań o charakterze profilaktycznym.

III. ODBIORCY PROGRAMU

1. Rodziny zagrożone przemocą domową:
 - a) dzieci i młodzież,
 - b) współmałżonkowie lub partnerzy w związkach nieformalnych,
 - c) osoby niepełnosprawne,
 - d) osoby starsze.
2. Przedstawiciele władz lokalnych, instytucji i służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.
3. Świadkowie przemocy.

IV. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W POWIECIE CZĘSTOCHOWSKIM ORAZ DZIAŁANIA PODEJMOWANE NA RZECZ JEGO PRZECIWDZIAŁANIA

Na podstawie informacji uzyskanych od instytucji działających na terenie powiatu częstochowskiego dokonano diagnozy zjawiska przemocy i prowadzonych działań w zakresie jej przeciwdziałania, opierając się na danych za lata 2019-2021 otrzymanych z Ośrodków Pomocy Społecznej oraz Zespołów Interdyscyplinarnych z terenu Powiatu Częstochowskiego.

Niebieska Karta to ogół czynności podejmowanych i prowadzonych przez zespół osób będących przedstawicielami jednostek organizacyjnych pomocy społecznej gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem istnienia przemocy domowej.

Tabela 1: Liczba „Niebieskich Kart” założonych przez OPS-y z Powiatu Częstochowskiego w latach 2019 – 2021.

Nazwa OPS	2019	2020	2021	OGÓŁEM
MOPS BLACHOWNIA	30	37	19	86
MGOPS KONIECPOL	8	10	23	41
GOPS DĄBROWA ZIELONA	3	7	4	14
GOPS JANÓW	11	9	12	32
GOPS KAMIENICA POLSKA	10	10	10	30
GOPS KŁOMNICE	9	13	15	37
GOPS KONOPISKA	21	21	9	51
GOPS KRUSZYNA	7	2	3	12
GOPS LELÓW	18	6	3	27
GOPS MSTÓW	11	6	4	21
GOPS MYKANÓW	17	11	12	40
GOPS OLSZTYN	37	11	14	62
GOPS POCZESNA	20	21	28	69
GOPS PRZYRÓW	3	7	4	14
GOPS RĘDZINY	8	10	5	23
GOPS STARCZA	5	2	6	13
RAZEM				572

Analizując dane przedstawione w powyższej tabeli trudno jednoznacznie zdiagnozować tendencje dotyczące zjawiska przemocy domowej w Powiecie Częstochowskim. Spowodowane jest to zróżnicowaniem Powiatu m.in. pod względem liczby ludności poszczególnych gmin i wielkością ich obszaru. Z danych tabelarycznych wynika, że na przestrzeni w/w lat najwięcej niebieskich kart bo 86 założono w Gminie Miejskiej Blachownia a najmniej – tj. 12-14 w Gminach Kruszyina, Starcza i Przyrów. Aktualnie we wszystkich gminach

funkcjonują Zespoły Interdyscyplinarne w skład których wchodzi przedstawiciel jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty. Członkowie zespołu współpracują ze sobą w celu pomocy rodzinom w kryzysie, niewydolnym wychowawczo.

Tabela 2: Dane adresowe Zespołów Interdyscyplinarnych.

Lp.	GMINA	DANE TELEADRESOWE ZESPOŁÓW INTERDYSCYPLINARNYCH
1	Blachownia	Zespół Interdyscyplinary ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Blachowni ul. Miodowa 4a, 42-290 Blachownia
2	Konieczpol	Zespół Interdyscyplinary ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Konieczpolu ul. Chrzęstowska 6A, 42-230 Konieczpol
3	Dąbrowa Zielona	Zespół Interdyscyplinary ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Dąbrowie Zielonej Plac Kościuszki 31 42-265 Dąbrowa Zielona
4	Janów	Zespół Interdyscyplinary ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Janowie 42-253 Janów, ul. Częstochowska 1
5	Kamienica Polska	Zespół Interdyscyplinary ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Kamienicy Polskiej 42-260 Kamienica Polska, ul. Konopnickiej 12
6	Kłomnice	Zespół Interdyscyplinary ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Kłomnicach Zdrowa, ul. Łąkowa 1
7	Konopiska	Zespół Interdyscyplinary ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Konopiskach 42-260 Kamienica Polska, ul. Sportowa 1
8	Kruszyna	Zespół Interdyscyplinary ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Kruszyne ul. Kmicica 5, 42-282 Kruszyne
9	Lelów	Zespół Interdyscyplinary ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Lelowie ul. Szczekocińska 18, 42 - 235 Lelów
10	Mstów	Zespół Interdyscyplinary ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Mstowie Urząd Gminy Mstów ul. Gminna 14
11	Mykanów	Zespół Interdyscyplinary ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Mykanowie ul. Samorządowa 1 42-233 Mykanów
12	Olsztyn	Zespół Interdyscyplinary ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Olsztynie 42-256 Olsztyn, ul. Zielona 70
13	Poczesna	Zespół Interdyscyplinary ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Poczesnej 42-262 Poczesna, Wolności 2
14	Przyrów	Zespół Interdyscyplinary ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Przyrowie

		Częstochowska 7, 42-248 Przyrów
15	Starcza	Zespół Interdyscyplinary ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Starczy ul. Szkolna 1, 42-261 Starcza
16	Rędziny	Zespół Interdyscyplinary ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Rędzinach Wolności 126, 42-242 Rędziny

Zespół Interdyscyplinary ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie działający przy MOPS w Blachowni stworzył ulotkę informacyjną ŻÓŁTA KARTKA dla osób wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie. Jest to dodatkowe narzędzie do pracy dla grup roboczych w których zawarte są m. in aspekty odpowiedzialności karnej za stosowanie przemocy w rodzinie. Od maja 2023 r. została uruchomiona SKRZYNKA ZAUFANIA dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, do której można zgłaszać przedmiotowy problem.

Ponadto w Gminie Koniecpol działa Lokalny Punkt Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przesłaniem mieszczący się pod adresem Koniecpol, ul. Armii Krajowej 2 (budynek Przychodni Miejskiej w Koniecpolu).

Tabela 3 : Zakres działań Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Lp.	GMINA	SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE
1	Blachownia	<ul style="list-style-type: none"> Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Blachowni Zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych - przeprowadzanie rozmów motywujących do leczenia z osobami uzależnionymi oraz z osobami współuzależnionymi Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych w Blachowni Motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowania do leczenia specjalistycznego oraz do skorzystania z pomocy grup samopomocowych - motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzoru picia - udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym (np. przez rozmowy podtrzymujące, uruchomienie przy punkcie konsultacyjnym grupy wsparcia dla osób po zakończonym leczeniu w placówce leczenia uzależnienia od alkoholu).
2	Koniecpol	<ul style="list-style-type: none"> Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Koniecpolu Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie uzależnień.
3	Dąbrowa Zielonej	<ul style="list-style-type: none"> Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dąbrowie Zielonej Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Prowadzenie działań związanych z edukacją i profilaktyką rozwiązywania problemów alkoholowych.
4	Janów	<ul style="list-style-type: none"> Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Janów

		Poradnictwo dla osób uzależnionych i ich rodzin w zakresie leczenia uzależnień.
5	Kamienica Polska	<ul style="list-style-type: none"> Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kamienicy Polskiej Rozmowy wspierające u osób uzależnionych, motywowanie do podjęcia terapii.
6	Kłomnice	<ul style="list-style-type: none"> Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kłomnicach Rozwiązywanie problemów alkoholowych.
7	Konopiska	<ul style="list-style-type: none"> Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Konopiskach Porady terapeutyczne dla osób uzależnionych i ich rodzi
8	Kruszyna	<ul style="list-style-type: none"> Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kruszyne Poradnictwo indywidualne dla osób zgłaszających problemy uzależnień.
9	Lelów	<ul style="list-style-type: none"> Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lelów Procedura zobowiązania do leczenia odwykowego wobec osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego demoralizację nieletnich, uchylają się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny, systematycznie zakłócają spokój i porządek publiczny, wsparcie informacyjne w zakresie uzależnień od alkoholu.
10	Mstów	<ul style="list-style-type: none"> Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mstowie Poradnictwo w zakresie uzależnień oraz dla osób współuzależnionych.
11	Mykanów	<ul style="list-style-type: none"> Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mykanowie Porady dotyczące uzależnień, informacje o grupach wsparcia, wspieranie członków rodzin.
12	Olsztyn	<ul style="list-style-type: none"> Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Olsztynie Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
13	Poczesna	<ul style="list-style-type: none"> Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Poczesnej Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacji. Ochrona przed przemocą. Działalność informacyjna i edukacyjna. Podejmowanie interwencji.
14	Przyrów	<ul style="list-style-type: none"> Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Przyrowie Poradnictwo w sprawie rozwiązywania problemów alkoholowych i innych uzależnień.
15	Starcza	<ul style="list-style-type: none"> Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Starczy Procedura zobowiązania do leczenia odwykowego wobec osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, uchylają się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny, Wsparcie informacyjne w zakresie uzależnień od alkoholu.
16	Rędziny	<ul style="list-style-type: none"> Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rędzinach Psycholog, Terapia uzależnień.

W części gmin funkcjonują placówki wsparcia dziennego w tym świetlice środowiskowe które są prowadzone w ramach zadań własnych gminy. W/w placówki organizują czas wolny dla dzieci i młodzieży w postaci różnorodnych zajęć w tym plastycznych, ruchowych, integracyjnych oraz organizują wycieczki tematyczne. W większości gmin funkcjonują ośrodki wsparcia i stowarzyszenia które prowadzą działalność na różnych grup odbiorców (w tym osób starszych).

Tabela 4: Dzielne ośrodki wsparcia.

Lp.	Gmina	Szczegółowe informacje
1	Błachownia	Świetlica Środowiskowa "Fabryka Umiejętności" w Błachowni (dla dzieci i osób niepełnosprawnych); Dzienny Dom Pomocy "Nasz Dom" w Błachowni;
2	Konieczpol	Świetlica środowiskowa w ramach struktury MGOPS; Klub Seniora w ramach struktury MGOPS;
3	Dąbrowa Zielona	Placówki wsparcia dziennego w Cielętnikach, Ulesiu, Borowcach, Świętej Annie, Olbrachcicach i Dąbku; Świetlica Środowiskowa w ramach GOPS; Dzienny Dom pobytu „Senior-Wigor” w Dąbrowie Zielonej;
4	Janów	Świetlica Środowiskowa ŚWIETLICA MARZEŃ ; Zespół JANOWIANIE prowadzony przez Samorządowy Ośrodek Kultury i Sportu w Janowie ;
5	Kamienica Polska	Gminna świetlica Środowiskowa "Spadochron" w Rudniku Wielkim; Koło Emerytów i Rencistów w Kamienicy Polskiej i Osinach; Świetlice wiejskie w Wanatach, Osinach, Zawisnej i Zawadzie;
6	Kłomnice	Świetlice Środowiskowe w Nieznanicach, Chorzenicach, Konarach, Rzerzyczycach, Garnku, Zawadzie i Kłomnicach; Klub Seniora w Kłomnicach;
7	Konopiska	Placówka Wsparcia Dziennego Promyk w Konopiskach; Koło Seniorów i Rencistów w Konopiskach;
8	Kruszyna	Klub Seniora w remizie OSP w Kruszynie;
9	Lelów	Dzienny Dom Senior+ w Drochlinie;
10	Mstów	-----
11	Mykanów	Klub Seniora w Mykanowie;
12	Olsztyn	Polski Związek Rencistów i Inwalidów w Olsztynie;
13	Poczesna	Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku w Poczesnej; Koło Emerytów i Rencistów; Świetlica dla dzieci w ramach działalności Gminnego Centrum Kultury i Rekreacji w Poczesnej;
14	Przyrów	Klub Seniora w Przyrowie
15	Starcza	Placówka Wsparcia Dziennego w Starczy; Stowarzyszenia "Poszeździesiątce" we Własnej
16	Rędziny	Świetlica Środowiskowa w Rędzinach Stowarzyszenie Seniorów Koło Emerytów i Rencistów w Kruszynie

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Częstochowie działa Punkt Interwencji Kryzysowej, w którym dyżurują: prawnik, psycholog i pracownik socjalny udzielający poradnictwa.
Dane dotyczące udzielonych porad:

Tabela 5 : Liczba udzielonych porad w Punkcie Interwencji Kryzysowej w latach 2020-2022

Poradnictwo specjalistyczne:	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022
liczba porad psychologa	256	242	256
liczba porad prawnika	32	30	53
liczba porad pracownika socjalnego	72	69	64
łącznie	360	341	373

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Częstochowie prowadzi kilka grup wsparcia m.in. dla osób doznających przemocy domowej, dla rodzin zastępczych i ich wychowanków które mają na celu wzmocnienie własnych kompetencji uczestników w radzeniu sobie z sytuacjami trudnymi. PCPR w Częstochowie corocznie prowadzi nabór kandydatów do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową.

Placówki edukacyjne na terenie powiatu częstochowskiego w ramach działalności profilaktycznej organizują zajęcia pozalekcyjne, imprezy rekreacyjno – sportowe, konkursy, występy, spotkania tematyczne (teatrzyki, happeningi). Pedagodzy i wychowawcy zatrudnieni w placówkach edukacyjnych współpracują z członkami zespołów interdyscyplinarnych, organizują wsparcie psychologiczno-pedagogiczne dla uczniów dotkniętych w.w problemem na terenie swoich placówek, organizują w razie potrzeby spotkania z policjantami lub prawnikami informujące o możliwościach przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Powiatowa Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Częstochowie oraz Publiczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Koniecpolu prowadzą warsztaty i szkolenia dla rodziców. Umożliwiają mediacje rówieśnicze w sytuacji konfliktów oraz konsultacje dla pedagogów, nauczyciel, dzieci i rodziców w indywidualnych przypadkach. PPP-P w Częstochowie prowadzi zajęcia ze szkoły dla rodziców i wychowawców które odbywają się cyklicznie w każdym semestrze (dwa razy w roku). W/w placówka oraz PPP-P w Koniecpolu prowadzą także zajęcia Treningu Umiejętności Społecznych dla dzieci i młodzieży które odbywają się po zebraniu grupy dostosowanej indywidualnie do problemu oraz wieku dzieci.

Wsparcie osób starszych i z zaburzeniami psychicznymi oraz ich rodzin zapewniają ośrodki pomocy społecznej oraz domy pomocy społecznej.

Placówki Opiekuńczo – Wychowawcze zapewniają prawidłową opiekę i wychowanie dzieciom którym rodzice nie są tego w stanie zapewnić.

V. ZASOBY W OBSZARZE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ WYSTĘPUJĄCE NA TERENIE POWIATU CZĘSTOCHOWSKIEGO

Do ww. zaliczamy m.in. następujące podmioty.

Tabela 6: Instytucje i podmioty działające w obszarze profilaktyki i przeciwdziałania przemocy domowej.

Lp.	NAZWA INSTYTUCJI
1	Starostwo Powiatowe w Częstochowie
2	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Częstochowie
3	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Blachowni
4	Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koniecpolu
5	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowie Zielonej
6	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Janowie
7	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamienicy Polskiej
8	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłomnicach
9	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Konopiskach
10	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kruszyńcu
11	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lelowie
12	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mstowie
13	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mykanowie
14	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olsztynie
15	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poczesnej
16	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przyrowie
17	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starczy
18	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rędzinach
19	Zespoły interdyscyplinarne ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie działające w 16 gminach powiatu częstochowskiego.
20	Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
21	Centrum Obsługi Administracyjnej Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Chorzenicach
22	Centrum Obsługi Administracyjnej Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Blachowni
23	Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Częstochowie
24	Publiczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Koniecpolu
25	Komenda Miejska Policji w Częstochowie
26	Komisariat Policji w Koniecpolu
27	Komisariat Policji w Blachowni
28	Komisariat Policji w Poczesnej
29	Komisariat Policji w Olsztynie
30	Komisariat Policji w Kłomnicach
31	Sąd Rejonowy w Częstochowie
32	Sąd Rejonowy w Myszkowie
33	Służba Kuratorska
34	Świetlice Środowiskowe prowadzone przez gminy
35	Zespół Szkół w Złotym Potoku
36	Liceum Ogólnokształcące w Kamienicy Polskiej
37	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Koniecpolu
38	Specjalny Ośrodek Szkolno Wychowawczy w Bogumiłku
39	Placówki edukacyjne prowadzone przez gminy
40	inne instytucje działające na rzecz profilaktyki i organizacji czasu wolnego (Kluby, Stowarzyszenia)

VI. CELE PROGRAMU

Cel główny programu:

Poprawa sytuacji bezpieczeństwa rodzin i dzieci zagrożonych zjawiskiem przemocy domowej.

Cele szczegółowe:

1. Diagnoza problemu i profilaktyka :

Działania

- a) Monitorowanie środowisk rodzinnych z terenu powiatu częstochowskiego (GOPS, Policja).
- b) Popularyzacja informacji o instytucjach, placówkach i organizacjach działających na rzecz pomocy dziecku i rodzinie oraz dotyczących przemocy za pośrednictwem ulotek i plakatów.
- c) Bieżące szkolenia pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Częstochowie w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w ramach oferty proponowanej przez m.in. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Katowicach.

Oczekiwane efekty

- a) Uzyskanie wiedzy dotyczącej rozmiaru środowisk zagrożonych przemocą domową.
- b) Zwiększenie świadomości społecznej dot. możliwości wsparcia i pomocy dziecku i rodzinie oraz przeciwdziałania przemocy domowej.
- c) Poszerzenie kompetencji pracowników PCPR w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Wskaźniki

- a) Monitorowanie ilości założonych i prowadzonych Niebieskich Kart.
- b) Liczba rozpowszechnionych informacji o instytucjach, placówkach i organizacjach.
- c) Liczba szkoleń dla pracowników w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

2. Rozpowszechnienie i promocja konstruktywnych metod wychowawczych i postaw rodzicielskich:

- a) Promowanie prawidłowych postaw i metod wychowawczych wśród rodziców m.in. przez organizowanie w szkołach warsztatów na temat zagrożenia przemocą domową i przemocą rówieśniczą oraz zajęć dla rodziców i opiekunów organizowanych przez Powiatową Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną w Częstochowie i Publiczną Poradnię Psychologiczno Pedagogiczną w Koniecpolu.
- b) Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego w Punkcie Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Częstochowie.

- c) Prowadzenie grupy wsparcia dla osób zagrożonych przemocą domową.

Oczekiwanie efekty

- a) Zwiększenie wiedzy i umiejętności wychowawczych rodziców wobec dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą i dysfunkcyjnych.
- b) Wzrost liczby osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego.
- c) Wzmocnienie umiejętności i wiedzy oraz prawidłowej komunikacji w rodzinie wśród osób korzystających z grupy wsparcia dla osób zagrożonych przemocą domową.

Wskaźniki

- a) Liczba zrealizowanych warsztatów, zajęć i grup wsparcia.
- b) Liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego.

3. Pomoc rodzinie dysfunkcyjnej z problemami opiekuńczo –wychowawczymi przez placówki edukacyjne:

- a) Zaangażowanie dzieci dotkniętych przemocą domową w zajęcia pozalekcyjne organizowane w szkołach i placówkach wsparcia dziennego.
- b) Rozwój zainteresowań i uzdolnień dzieci jako sposobu radzenia sobie z zachowaniami dysfunkcyjnymi.
- c) Rozwój aktywnych form spędzania czasu wolnego.

Oczekiwane efekty

- a) Zwiększenie dostępności do specjalistycznego poradnictwa w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej
- b) Zwiększenie wiedzy na temat metod aktywnego spędzania czasu jako alternatywnej formy radzenia sobie z zachowaniami dysfunkcyjnymi.

Wskaźniki

- a) Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach rozwijających zainteresowania i uzdolnienia
- b) Rodzaj zajęć organizowanych dla dzieci z uwzględnieniem warsztatów dot. przeciwdziałania przemocy.

VII. REALIZATORZY

Niniejszy program profilaktyczny w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą domową i rówieśniczą na terenie

powiatu częstochowskiego będzie realizowany we współdziałaniu z lokalnymi samorządami i instytucjami, które działają na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, m.in. przy udziale:

Starostwa Powiatowego w Częstochowie, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Częstochowie, Powiatowej Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Częstochowie, Publicznej Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Koniecpolu, Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego im. J. Brzechwy w Bogumińku, Zespołu Szkół im. W. Szafera w Żłotym Potoku, Zespołu Szkół w Koniecpolu, Liceum Ogólnokształcącego w Kamienicy Polskiej, Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej, Służby kuratorskiej, Sądu Rejonowego w Częstochowie, Sądu Rejonowego w Myszkowie, Komisariatu Policji w Blachowni, Poczesnej, Olsztynie oraz Kłomnicach, Centrum Obsługi Administracyjnej Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Chorzenicach i Blachowni.

VIII. CZAS REALIZACJI PROGRAMU

Zakłada się, że Program służący działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową w powiecie częstochowskim realizowany będzie od 2023 roku do 2027 roku.

IX. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Program służący działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową w powiecie częstochowskim finansowany będzie ze środków własnych podmiotów realizujących program.

X. MONITORING I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Monitoring przebiegu realizacji programu odbywać się będzie w oparciu o coroczne dane statystyczne podmiotów zaangażowanych w jego realizację.

Cele programu są spójne z celami Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej.

XI. PODSUMOWANIE

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Częstochowie odpowiada między innymi za koordynację działań instytucji organizujących wsparcie dla rodziny oraz działających na rzecz pomocy osobom doznającym przemocy domowej.

Wszystkie wskazane podmioty podejmują różnorodne działania zapobiegające występowaniu zjawiska przemocy domowej. Część z nich udziela pomocy pokrzywdzonym przemocą prowadząc porady prawnika, pracownika socjalnego i psychologa.

Program służący działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową w powiecie częstochowskim zakłada współdziałanie instytucji na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Głównym celem jest poprawa bezpieczeństwa rodzin i dzieci zagrożonych zjawiskiem przemocy domowej. Bardzo ważne jest podejmowanie spójnych działań mających na celu udzielenie specjalistycznej pomocy rodzinom, jak również promowanie i wdrażanie prawidłowych postaw i metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

XII. SPIS TABEL

TABELA 1: Liczba „niebieskich kart” założonych przez ops-y z powiatu częstochowskiego w latach 2019 – 2021.....	4
TABELA 2: Dane adresowe zespołów interdyscyplinarnych.....	5
TABELA 3 : Zakres działań Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	6
TABELA 4: Dzielne ośrodki wsparcia.....	8
TABELA 5 : Liczba udzielonych porad w Punkcie Interwencji Kryzysowej w PCPR w Częstochowie w latach 2020-2022.....	9
TABELA 6: Instytucje i podmioty działające w obszarze profilaktyki i przeciwdziałania przemocy domowej.	10